

Fornyings- og
administrasjonsdepartementet
Postboks 8004 Dep.
0030 Oslo

Deres ref
200701034-/HES

Deres dato
25.juni 2008

Vår ref
08/458 TPR

Vår dato
25. september 2008

Felles elektronisk tjenesteyting i offentlig sektor - høring av arbeidsgrupperapport om felles IKT-arkitektur

Vi takker for høringsinvitasjonen.

ErgoGroup AS er et heleiet datterselskap av Posten Norge AS.

Som en ledende leverandør av løsninger for å digitalisere det offentlige, er vi enige med departementet om at felles prinsipper for IKT løsninger i det offentlige er nødvendig for å sikre en arkitektur som varetar de mål som er angitt i kapittel 2 i høringsnotatet.

Leverandørenes rolle

Leverandører som ErgoGroup har i mange år levert løsninger til det offentlige, både statlig og kommunal sektor. Over tid har det blitt bygget opp betydelig kompetanse hos leverandørene, som har stor betydning når kunder innen det offentlige skal realisere sine løsninger. Denne type kompetanse finnes sannsynligvis ikke nok av i offentlig sektor, og gjelder blant annet bransjekunnskap om det offentlige. Denne kompetansen går på tvers av etatsgrenser.

Vi savner dette aspektet i høringsnotatet. Vi tror at det offentlige ikke vil kunne realisere sine ambisjoner innenfor IKT området uten kompetente og solide leverandører, og anbefaler at dette aspektet tas inn i den videre behandling av den felles IT arkitektur. En tydelig rolle er en forutsetning for leverandører som skal se et interessant marked i det offentlige, og som derfor fortsatt ved egen finansiering skal utvikle og tilby løsninger til det offentlige som kunder, og som opprettholder den kompetanse som over mange år er bygget opp til fordel for både leverandørene og kunder i offentlig sektor.

Prinsipper angitt i kapittel 3

Slik disse prinsipper er beskrevet, er de etter vår oppfatning egnet som prinsipper å strekke seg etter. Beskrivelsen av disse er overordnet og generell, og vil tjene som en rettesnor for beslutninger. Vi mener imidlertid at prinsippene vil måtte gis mer konkret innhold for å kunne benyttes som tydelige valgkriteria for alle etater som omfattes av prinsippene.

ErgoGroup AS

Postboks 4364, Nydalen, 0402 Oslo Tlf 23 14 50 00 Faks 23 14 50 03
Org. nr. 982528011 Bank 6003 06 35860

Vi mener prinsippene må konkretiseres og implementeres over tid. Manglende entydige standarder i markedet, og de enkelte etater/aktørers gjeldende situasjon mht IKT, tilsier at en innfasing må ta tid, slik at etatene kan foreta investeringer i nye løsninger i et naturlig tempo hvor investeringene gir reell nytte for etater og brukere.

Vi tror også at enkelte prinsipper vil by på større utfordringer enn andre. Prinsipper for "Åpenhet" og "Sikkerhet" utvikles og kommer over tid til å falle på plass. Men eksempelvis et prinsipp om "Skalerbarhet" vil kunne bety at en første implementering av en løsning vil måtte pådra seg økte kostnader for å sikre senere skalerbarhet hos en annen etat – selv om den etat som først implementerer løsningen selv ikke har behov for en slik skalerbarhet. I dag ivaretas denne type utfordringer blant annet ved at man kjøper løsninger fra leverandører som gjennom prismetanisker basert på kundenes behov og størrelse differensierer prisen, og kanskje dette er det enkleste og optimale for offentlige kunder.

Prosesser og felles komponenter angitt i kapittel 4 og 5

Elektronisk samhandling i det offentlige og med det offentlige har over tid utviklet seg. Dette har skjedd gjennom gradvis utvikling ved at nye løsninger og teknologi tas i bruk. Grensesnittdefinisjoner har blitt til gjennom at en aktør har realisert en løsning som andre kobler seg til, eller ved at det har blitt lansert en offentlig felles løsning som bestemmer et grensesnitt, for eksempel Altinn.

Mht felles komponenter, tror vi det er viktig å skille mellom komponenter som det offentlige selv velger å etablere og drifte som fellesløsninger, og felles komponenter i den forstand at flere leverandører kan levere komponenter som har en vel definert funksjon, og hvor man konkurrerer om å levere på pris, kompetanse og servicenivå. Vi har erfaring for at innen statssektoren er kjernesystemer for virksomheten som regel alltid forskjellige, noe som er naturlig ut fra virksomhetenes art. Innen kommunal sektor er det langt større rom for å benytte felles kjernesystemer, i og med at de fleste kommuner utfører samme type virksomhet. Disse forhold gjør at felles komponenter etter vår oppfatning kun er aktuelt for s.k. horisontale løsninger og ikke vertikale løsninger, dvs at kjernesystemer for statlig sektor kan nyttiggjøre seg komponenter som løser felles funksjoner med andre offentlige etater så som for eksempel ERP-systemer, e-faktura, mv. Allikevel viser vår erfaring at løsningene alltid vil kreve tilpasning.

Tilpasningsbehovet og nødvendigheten av å opprettholde et vedlikehold av komponentene, må ikke undervurderes. De leverandører som skal opprettholde kompetanse på komponentene må ha en langsiktighet og forutsigbarhet i avtaler og leveranser, for at man skal finne det økonomisk forsvarlig over tid å opprettholde det engasjement som det offentlige vil være avhengig av.

Det offentlige bør etter vårt syn være meget bevisste med hensyn til når det er hensiktsmessig selv å etablere felles løsninger. Dette er kostbart, og krever i mange tilfelle høy kompetanse. Vi mener at i de fleste tilfeller er det offentlige tjent med å kjøpe tjenester i markedet, hvor det offentlige spesifiserer på en god måte hva man ønsker. Konkurransen fører da til at leverandører videreutvikler løsninger og kompetanse som kommer det offentlige til gode, og dersom tjenesten også har et marked i privat sektor, blir inntjeningsgrunnlaget for leverandørene større som igjen kan føre til mer konkurransedyktige priser for det offentlige.

Å definere felles prosesser er krevende og kostbart, men nødvendig dersom de skal kunne innføres som obligatoriske standarder. Mange virksomheter i det offentlige og i privat sektor har sett store utfordringer i å etablere så kalte "masterdata" modeller som beskriver felles datamodell på tvers av virksomheter eller virksomheten, noe som viser at dette er en meget krevende prosess. Med mindre prosessene er vel definerte og beskrevet, tror vi mulighetene til å gi disse en obligatorisk status blir beskjedne.

I en slik sammenheng tror vi det kan være hensiktsmessig å ha en klar prioritering med hensyn til på hvilke områder felles prosesser etableres for å oppnå ønsket effekt. Det kan tenkes at det i en del sammenhenger er bedre at en mindre virksomhet/etat selv optimaliserer sine løsninger ut fra egne behov og budsjett, slik at en pragmatisk holdning til problemstillingen om når obligatoriske krav skal gjelde, kan være det optimale.

Med vennlig hilsen,
ErgoGroup AS

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Terje Mjøs', is written over the printed name below.

Terje Mjøs
Adm. direktør